

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA – 410.005.02.2015
P/15/033

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/033 – Zarządzanie obiektami mostowymi i przepustami przez administrację drogową
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Beata Olejnik, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 93220 z dnia 20 marca 2015 r. 2. Dariusz Bienek, specjalista k.p., upoważnienie do kontroli nr 93221 z dnia 20 marca 2015 r. <p style="text-align: right;">[dowód: akta kontroli str. 1-4]</p>
Jednostka kontrolowana	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Katowicach ¹ , ul. Myśliwska 5, 40-017 Katowice
Kierownik jednostki kontrolowanej	Wojciech Żurek, p.o. Dyrektora Oddziału GDDKiA ² , Ewa Tomala – Borucka Dyrektor Oddziału ³ <p style="text-align: right;">[dowód: akta kontroli str. 5, 10]</p>

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁴ działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

NIK pozytywnie ocenia działania Oddziału w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów oraz prowadzenia wymaganej przepisami ewidencji obiektów mostowych i przepustów. Pozytywnie oceniono również realizację zadań planistycznych dotyczących rozwoju, budowy i remontów oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów inżynierskich, a także wykonywanie planowanych zadań remontowych na obiektach inżynierskich, których zakres był zawężony z uwagi na mające miejsce w latach 2014 – 2015 ciągle ograniczanie środków finansowych przez Generalną Dyrekcję Dróg i Autostrad w Warszawie⁵.

¹ Dalej zwana *Oddziałem*.

² Pełniący obowiązki Dyrektora Oddziału od 13 lutego 2014 r. do 26 kwietnia 2015 r., zwany dalej „Dyrektorem”.

³ Od 27 kwietnia 2015 r. do dnia zakończenia czynności kontrolnych.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

⁵ Dalej zwana *Centralą*.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Wykonywanie działań planistycznych w zakresie rozwoju oraz finansowania budowy, przebudowy, remontu oraz utrzymania i ochrony drogowych obiektów mostowych przepustów

Opis stanu faktycznego

Obowiązek wynikający z art. 20 pkt 1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁶ Oddział wypełnił w drodze opracowywania projektów programów: działań na sieci drogowej, działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich, budowy ciągów pieszo-rowerowych oraz redukcji liczby ofiar śmiertelnych. Opracowane projekty programów przekazywano do Centrali. Oddział realizował również zadania ujęte w „Programie budowy dróg krajowych na lata 2011-2015” oraz współpracował przy opracowywaniu projektu „Programu Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023”⁷.

[dowód: akta kontroli str. 730-731, 939-982, 1390-1392, 1546]

Oddział nie informował organów właściwych do sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o planach rozwoju sieci drogowej (lub o wynikach ich weryfikacji), co było wymagane przepisami art. 35 ust. 1 w związku z art. 20 pkt 1 ustawy o drogach.

[dowód: akta kontroli str. 533-534]

Dyrektor wyjaśniał, że działania Oddziału, były i są realizowane w uzgodnieniu z Centralą, która ostateczne wersje programów dotyczących rozwoju sieci dróg krajowych publikuje na swoich stronach internetowych⁸. Stwierdzał również, że Oddział wnosil o uwzględnienie inwestycji drogowych GDDKiA, rozpatrując wnioski gmin⁹ o dokonanie uzgodnień projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego¹⁰, w przypadkach, gdy wnioskodawcy nie wykazywali w tych projektach tych inwestycji. Dyrektor stwierdzał nadto, że informowanie organów właściwych do sporządzania mpzp o planach rozwoju sieci drogowej (budowie dróg) miało miejsce także przed złożeniem wniosku do wojewody o zezwolenie na realizację inwestycji drogowej. Oddział zwracał się bowiem do właściwych miejscowo organów (zarządu województwa, zarządu powiatu oraz wójta, burmistrza lub prezydenta miasta) o wydanie opinii do przedmiotowego wniosku.

Zastępca Dyrektora Oddziału d.s. dróg i mostów wyjaśniał również, że w toku uzgadniania projektów planów zagospodarowania przestrzennego Oddział przedstawiał zainteresowanym szczegółowe informacje na temat planowanego rozwoju sieci drogowej w województwie.

[dowód: akta kontroli str. 533-534, 1547]

W latach 2013-2014 Oddział opracowywał projekty planów działań na drogowych obiektach inżynierskich, które kierował do Centrali celem ich weryfikacji i zatwierdzenia. Oddział w oparciu o zatwierdzony *Program działań na sieci*

⁶ Dz. U. z 2015, poz. 460, zwana dalej „ustawą o drogach”.

⁷ Do końca kwietnia 2015 r. program nie został przyjęty przez Radę Ministrów.

⁸ <http://www.qddkia.gov.pl/pllg34/funduszeuropejskie> lub https://www.mir.gov.pl/Transport/Infrastruktura_drogowa/Program_Budowy_Drog_Krajowych/program20142023/Documents/PBDK_2014_2023_22_12_2014.pdf aspx. Z kolei Program budowy dróg krajowych na lata 2011-2015 opublikowano na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju pod adresem: https://www.mir.gov.pl/Transport/Infrastruktura_drogowa/Program_Budowy_Drog_Krajowych/Documents/ProgramBDK_2011_2015.pdf.

⁹ W oparciu o art. 17 pkt 6b ustawy z 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2015, poz. 199).

¹⁰ Zwanego dalej „mpzp”

drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich na lata 2014-2016 przesłał 2 kwietnia 2013 r. do Centrali zestawienie pn. „Zadania mostowe – do planu 2014 - 2016”, w którym ujął 39 obiektów mostowych¹¹.

[dowód: akta kontroli str. 536-537, 556-582, 587-589, 730-731]

Z zaplanowanych w ww. zestawieniu przez Oddział do realizacji w 2014 r. sześciu remontów obiektów mostowych¹² nie zrealizowano żadnego. Dyrektor wyjaśniał, że z uwagi na brak ich kwalifikacji przez Centralę do planu na rok 2014, zakładanych remontów nie przeprowadzono.

27 stycznia 2014 r. Centrala przekazując wniosek o aktualizację zadań z „Programu działań na sieci drogowej w zakresie drogowych robót inżynierskich” (z 19 lipca 2013 r.), wyznaczyła Oddziałowi na 2014 r. tylko kontynuację zadania na autostradzie A-4 w Zabrze-Makoszowach. Na jego realizację w 2014 r. Oddział wydatkował 1.188,75 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 583-589, 1026-1027, 1396-1401]

Natomiast cztery zadania¹³ zakładane przez Oddział pierwotnie do realizacji w 2014 r. zostały zakwalifikowane przez Centralę do wykonania w 2015 r. Oddział przygotował programy inwestycji dla tych zadań¹⁴.

[dowód: akta kontroli str. 1165, 1402-1405]

Ze średnich ocen, wybranych do analizy 20 obiektów, po przeglądach przeprowadzonych w 2013 r. i 2014 r. wynikało, że w stanie przedawaryjnym znajdowały się dwa mosty w Bycinie¹⁵ i w Pawłowicach¹⁶. Po przeglądzie w 2014 r. ocenę wskazującą na stan przedawaryjny otrzymała dodatkowo kładka dla pieszych w Katowicach¹⁷. Wspomniane trzy obiekty ujęto w planach remontów/przebudów na 2014 r. i 2015 r.

[dowód: akta kontroli str. 528, 582, 932-933, 1090-1091]

Oddział posiadał wykazy obiektów inżynierskich, w tym obiektów mostowych, przeznaczonych do remontów lub przebudowy na lata 2014-2016¹⁸, usystematyzowane przy pomocy programu komputerowego *Ranking* pod kątem konieczności przeprowadzenia remontów/przebudowy¹⁹.

[dowód: akta kontroli str. 536-537, 556-582]

Zastępca Dyrektora d.s. zarządzania drogami i mostami wyjaśniał, że do planu rozbudowy drogowych obiektów inżynierskich nie zgłaszano przepustów, które nie wymagały natychmiastowej interwencji lub były planowane do przebudowy w ramach działań na ciągach dróg²⁰. Dodał również, że w przypadku stwierdzenia

¹¹ W tej liczbie mieściło się 15 obiektów mostowych, które w trakcie przeprowadzonych w 2014 r. przeglądów uzyskało najniższą średnią ocen i które zostały dobrane przez kontrolerów NIK do badań szczegółowych dokumentacji ewidencyjnej i protokołów z przeglądów. Trzy obiekty mostowe z ww. próby znajdowały się w ciągu planowanego przebiegu autostrady A-1 i zostały uwzględnione w „Programie Budowy Dróg Krajowych na lata 2014-2023” zamieszczonym na stronie https://www.mir.gov.pl/Transport/Infrastruktura_drogowa/Program_Budowy_Drog_Krajowych/program20142023/Documents/P_BDK_2014_2023_22_12_2014.pdf.

¹² W planie *Zadań mostowych na lata 2014-2016* Oddział zakładał na 2014 r. wykonanie robót budowlanych w: Katowicach – o wartości 7000 tys. zł (obiekt o nr JNI 30004643 i 30004644), Niewiesz – o wartości 3 500 tys. zł (nr JNI 04060047), Bycinie 4 500 tys. zł (nr JNI 04060048), Pawłowicach – o wartości 3 500 tys. zł (nr JNI 04060059), Karchowicach – o wartości 5 000 tys. zł (nr JNI 04060064) oraz w Pyskowicach – o wartości 2 000 tys. zł (nr JNI 04060049).

¹³ Pismo Zastępcy Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z 15 grudnia 2014 r. Do planu na 2015 r. zostały zakwalifikowane: przebudowa mostu na przepust w ciągu dk 46 w Bystrzanowicach, odbudowa mostów na dk 40 w Bycinie i Niewiesz oraz przebudowa mostu na dk 94 w Pawłowicach.

¹⁴ Zatwierdzone przez Sekretarza Stanu Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju 13 czerwca 2014 r.

¹⁵ Nr JNI 04060048, średnia ocena 1,79 i 1,71.

¹⁶ Nr JNI 04060059, średnia ocena 1,92 i 2,00.

¹⁷ Nr JNI 30003491, na drodze S86, średnia ocena 1,93.

¹⁸ W wersji elektronicznej.

¹⁹ Kolejność remontów ustalona była na podstawie algorytmów z priorytetem: stanu technicznego bądź bezpieczeństwa.

²⁰ Przepust nr 350022179 w Tworogu został przebudowany w latach 2014-2015 w ramach przebudowy drogi DK-11. Przepust nr 04091046 w Lipiczach został ujęty w planie działań na sieci drogowej w ramach przebudowy odcinka drogi nr 91 w Rudnikach. Przepust nr 04181102 w Łędzinach zaplanowany został do przebudowy przez Śląski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Katowicach w ramach „Regulacji potoku Łowieckiego”.

konieczności podjęcia działań, związanych z pogarszającym się stanem technicznym przepustu oraz brakiem planowanych na tym odcinku przebudów lub remontów drogi, zlecano wykonanie dokumentacji technicznej oraz wykonywano roboty remontowo-naprawcze ze środków bieżącego utrzymania mostów.

[dowód: akta kontroli str. 1389]

Stosownie do art. 20 pkt 2 ustawy o drogach Oddział posiadał *Propozycje planu wydatków bieżących* na 2014 i 2015 r. dla obiektów mostowych. W ramach ww. propozycji przedstawiono wydatki: na bieżące utrzymanie mostów (BUM) oraz na bieżące utrzymanie mostów na autostradach i drogach ekspresowych (BUMA), wyszczególniając w nich pozycje dotyczące m.in.: robót naprawczych i konserwacyjnych, robót remontowych, zadań remontowych, przeglądów obiektów inżynierskich oraz zarządzania bezpieczeństwem tuneli. Propozycje planu tych wydatków były przygotowywane na podstawie wykazów zbiorczych (zawierających kosztorysy prac na obiektach mostowych i przepustach) przekazywanych z poszczególnych rejonów działań²¹. Plany te przekazywano następnie do Departamentu Zarządzania Drogami i Mostami Centrali²².

[dowód: akta kontroli str. 1104-1126,1129-1157]

Oddział w latach 2014-2015 wnioskował do Centrali o środki w wysokości odpowiednio 24.883,0 tys. zł (w tym 23.760 tys. zł na bieżące utrzymanie i 1.123 tys. zł na remonty²³) oraz o 34.518,06 tys. zł (w tym: 18.300 tys. zł na bieżące utrzymanie i 16.218,06 tys. zł na remonty²⁴). Natomiast w tych latach Oddział otrzymał środki w wysokości (odpowiednio) 16.166,75 tys. zł (64,97 % wnioskowanych) i 32.518,06 tys. zł (94,21 % wnioskowanych), z których wydatkował w 2014 r. 16.164,96 tys. (tj. 99,99 %), a do końca pierwszego kwartału 2015 r. 67,1 tys. zł.

[dowód: akta kontroli str. 1102-1110]

W 2014 r. wystąpiły zmiany w planach wydatków, wynikające z bieżącej analizy nakładów ponoszonych przez Oddział na bieżące utrzymanie dróg i mostów oraz z ogólnych potrzeb w ramach poszczególnych asortymentów robót.

[dowód: akta kontroli str. 1027,1031-1054,1111-1119]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie.

²¹ Komórki organizacyjne Oddziału wyodrębnione w: Częstochowie, Zabrzu, Lublińcu, Zawierciu, Pszczynie i Wysokim Brzegu. Dalej zwane *Rejonami*.

²² Plan na 2014 r. został przekazany pismem z 13 czerwca 2013 r., a następnie (po aktualizacji) pismem z 21 listopada 2013 r. Natomiast na 2015 r. pismem z 13 czerwca 2014 r.

²³ Na 2014 r. zaplanowano remont mostu na autostradzie A 4 nad rzeką Kłodnica, w rejonie Zabrza-Makoszowy. Koszt remontu zaplanowano w kwocie 1.123 tys. zł. Na 2015 r. nie planowano żadnych remontów.

²⁴ Na 2015 r. zaplanowano przebudowy mostów w ciągu dróg nr 46 (w rejonie Bystrzanowic) i nr 94 (m. Pawłowice) oraz odbudowę mostów w Bycinie i miejscowości Niewiesz w ciągu drogi nr 40.

2. Prowadzenie ewidencji obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu faktycznego

Zgodnie z art. 20 pkt 9 ustawy o drogach publicznych Oddział posiadał ewidencję dróg, obiektów mostowych i przepustów²⁵.

[dowód: akta kontroli str. 525-527]

Dokonana analiza przedmiotowej dokumentacji ewidencyjnej²⁶, na dobranej w sposób celowy próbie 20²⁷ obiektów mostowych i przepustów, wykazała, że była ona zgodna z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom²⁸. Stwierdzono m.in., że książki obiektów prowadzono osobno dla mostów, wiaduktów, estakad, kładek i przepustów. Każda książka zawierała dokumenty, wymagane rozporządzeniem ws. sposobu numeracji i ewidencji dróg oraz zapisy o przeglądach przeprowadzonych w 2013 r. i 2014 r. oraz w latach wcześniejszych

[dowód: akta kontroli str. 263;528, 525-527;736-816;1009-1022]

Oddział w latach 2014 – 2015 prawidłowo wypełniał obowiązki wynikające z przepisów art. 64 c ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. prawo o ruchu drogowym²⁹ dotyczące udzielania zezwoleń na przejazd po drogach krajowych pojazdów nienormatywnych. Powyższe stwierdzono badając 10³⁰ losowo wybranych wniosków o wydanie zezwoleń kategorii V i VI, spośród 674 wniosków, które wpłynęły do Oddziału w okresie od 1 stycznia 2014 r. do 26 marca 2015 r.³¹. Zezwolenia wydawano: dla wniosków, do których dołączono dowody uiszczenia opłat, bez wskazywania pojazdu, którym przejazd będzie wykonywany, a do zezwoleń kategorii VI dołączano wykaz dróg krajowych, po których otrzymujący zezwolenie, mógł się poruszać pojazdem nienormatywnym. Zezwolenia kategorii V i VI zawierały informację o sposobie i terminach zgłaszania odpowiednim zarządcom dróg przejazdów pojazdami nienormatywnymi po mostach i wiaduktach innych niż leżące w ciągu dróg krajowych. Zezwolenia wydawano na okresy (6,12 lub 24 miesiące), o których mowa w art. 64 c ust. 1 ww. ustawy.

[dowód: akta kontroli str. 171-172;175]

Od stycznia 2014 r. do końca I kwartału 2015 r. funkcjonariusze Izby Celnej w Katowicach i inspektorzy Śląskiej Wojewódzkiej Inspekcji Transportu Drogowego³² przeprowadzili 2.409 kontroli ruchu drogowego na drogach zarządzanych przez Oddział. W ich wyniku ujawniono 152 przypadki braku wymaganego zezwolenia u przewoźnika na przejazd pojazdami nienormatywnymi po drogach krajowych, co skutkowało wydaniem decyzji o nałożeniu kar pieniężnych na kwotę 390.500,00 zł.

Przeprowadzone kontrole, jak informował Śląski Wojewódzki Inspektor ITD, nie były jednak ukierunkowane na sprawdzanie masy nacisku osi w kontekście możliwości

²⁵ Ewidencję prowadzono w formie elektronicznej w systemie SGM (System Gospodarki Mostowej - narzędzie wspomagające realizację zadań zarządcy drogowych obiektów inżynierskich, wprowadzone Zarządzeniem Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad Nr 5/93 z 23 marca 1993 r.).

²⁶ Próba 20 obiektów mostowych i przepustów wybrana z grupy 86 obiektów, których ocena średnia po przeglądach przeprowadzonych w 2014 r. była niższa niż 3.

²⁷ Badaniem objęte zostały obiekty mostowe i przepusty o jednolitych numerach inwentarzowych (JNI): 04060048; 04060059; 30003491; 04060035; 04060049; 04060047; 30001343; 04090011; 07270005; 04240080; 04240081; 30004881; 35002179; 04091046; 04030003; 04030004; 04030005; 30004888; 04060064; 04181102.

²⁸ Dz. U. Nr 67, poz. 582, zwane dalej „rozporządzeniem ws. sposobu numeracji i ewidencji dróg”.

²⁹ Dz. U. z 2012 r. poz. 1135 ze zm., zwana dalej „Ustawą prawo o ruchu drogowym”

³⁰ Co stanowiło 1,48% wszystkich złożonych wniosków.

³¹ Z czego 553 wnioski w 2014 r. i 121 wniosków w 2015 r.

³² Dalej zwana ITD.

przejazdu pojazdów przez wiadukt lub most, gdyż te mogą odbywać się wyłącznie na miejscach przygotowanych przez zarządcę drogi, spełniających odpowiednie wymagania. Takie miejsca nie są usytuowane przy mostach lub wiaduktach. W związku, z czym, kontrole miały na celu sprawdzenie czy pojazdy nie przekraczały maksymalnej masy i nacisków osi określonych w przepisach prawa i czy posiadały odpowiednie zezwolenia.

[dowód: akta kontroli str. 432-433;732;845]

Na podstawie wyciągów z ewidencji dróg stwierdzono, że obiekty mostowe posiadały jednolite numery inwentarzowe (JNI), a przepusty numery ewidencyjne nadane zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie numeracji i ewidencji dróg.

[dowód: akta kontroli str. 525-527]

Rejestr JNI, prowadzony w formie elektronicznej w systemie SGM zawierał wszystkie informacje, o których mowa w § 19 pkt 1 rozporządzenia w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg, za wyjątkiem daty nadania numeru JNI.

[dowód: akta kontroli str. 934-937]

Na 31 grudnia 2014 r. nadzór na gospodarką mostową sprawowało łącznie 22 pracowników Oddziału, w tym 14 zatrudnionych w Rejonach Dróg. Przygotowanie zawodowe (zarówno pod względem wykształcenia jak i szkoleń oraz posiadanych uprawnień budowlanych) dawały podstawę do prawidłowej realizacji zadań związanych z zarządzaniem ww. obiektami.

[dowód: akta kontroli str. 67;72;133;135;205-207;209-259;261-262;1062]

Przeglądy obiektów mostowych i przepustów prowadzono w Oddziale wg przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³³ i ustawy o drogach oraz wewnętrznych procedur wprowadzonych przez Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad Zarządzeniem nr 14 z 7 lipca 2005 r.³⁴ wraz z aktualizacjami³⁵.

Ustalanie rzeczowych i finansowych potrzeb remontowych następowało na podstawie wyników przeprowadzanych przeglądów wykonywanych przez Terenowych Inspektorów Mostowych w Rejonach Dróg w oparciu o, stanowiący załącznik do protokołu z ww. przeglądów, „Wykaz potrzeb do planu bieżącego utrzymania i remontów”. Przedmiotowy wykaz zawierał wyszczególnienie rodzaju prac do wykonania w poszczególnych elementach danego obiektu.

Zbiorcze plany remontów i przebudowy obiektów tworzone przy pomocy oprogramowania „Ranking”, działającego w oparciu o arkusz kalkulacyjny „Excel” i listę obiektów wygenerowanych z SGM, z uwzględnieniem m.in.: parametrów technicznych obiektów, pomiaru ruchu, rodzaju konstrukcji, roku budowy, długości objazdu, oceny średniej i oceny całkowitej obiektu, przydatności do użytkowania. Wygenerowaną w oparciu o powyższe dane „Listę pilności przeprowadzania

³³ Dz. U. z 2013 r., poz. 1409 ze zm., zwana dalej „ustawą Prawo budowlane”.

³⁴ Generalny Dyrektor wprowadził zarządzeniem do stosowania w strukturach GDDKiA Instrukcję przeprowadzania przeglądów drogowych obiektów inżynierskich, na którą składały się instrukcje przeprowadzania przeglądów drogowych obiektów inżynierskich: bieżących; podstawowych i rozszerzonych; szczegółowych. Zawierały one szczegółowe zasady przeprowadzania określonego rodzaju przeglądu wraz ze wzorami protokołów lub raportów z ich przeprowadzenia dla wszystkich rodzajów obiektów inżynierskich.

³⁵http://gddkia.gov.pl/userfiles/articles/2/2005_331/documents/14_2005.pdf; http://www.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/m/materiale-pomocnicze---do-pobran_6608/documents/instrukcje-przeprowadzania-przegldw.pdf; http://www.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/z/Zarzdzenia_Generalnego_2011/5.pdf; http://www.gddkia.gov.pl/userfiles/articles/z/Zarzdzenia_Generalnego_2011/27.pdf.

remontu lub przebudowy”, po weryfikacji przez Oddział przekazywano do Centrali, która sporządza listę krajową zadań przyjętych do planu i przydzielała środki finansowe Oddziałom.

[dowód: akta kontroli str. 201-204;260]

W 2014 r. w Oddziale przeprowadzonych zostało łącznie 13 kontroli zewnętrznych, z czego jedna (7,7 %) dotyczyła obiektu mostowego³⁶. Kontroli poddano takie elementy obiektu jak: pomosty ewakuacyjne, kanalizację, ocenę otoczenia tunelu w zakresie ewentualnych budowli, na które mogłyby oddziaływać miejscowe zawalenie się tunelu w przypadku pożaru, oświetlenie normalne, bezpieczeństwa i ewakuacyjne, stacje pogotowia ratunkowego, zaopatrzenie w wodę, znaki drogowe, system monitorowania video. Do ww. elementów obiektu nie wniesiono uwag podczas przeprowadzenia kontroli.

[dowód: akta kontroli str.265-271]

Na dzień 31 grudnia 2014 r. Oddział zarządzał 907 obiektami mostowymi i 354 przepustami. Żaden z ww. obiektów nie miał charakteru tymczasowego.

[dowód: akta kontroli str. 261-262;1062]

Średnia ocena obiektów mostowych zarządzanych przez Oddział po przeglądach w wykonanych w 2014 r³⁷ wg danych uzyskanych z systemu SGM wynosiła 3,99, a przepustów 3,85.

[dowód: akta kontroli str. 274-275]

W stanie technicznym niepokojącym bądź przedawaryjnym (z oceną nie wyższą niż 2) na koniec 2014 r. znajdowały się cztery obiekty mostowe (0,33 % obiektów mostowych i przepustów poddanych przeglądom w 2014 r.): dwa mosty i dwa wiadukty zlokalizowane na drogach krajowych nr: 11, 40, 94 i S86 w miejscowościach Tworóg³⁸, Bycina³⁹, Pawłowice⁴⁰ i Katowice⁴¹.

[dowód: akta kontroli str.263; 1277-1279;1286-1288;1480-1492;1496-1505]

Oddział posiadał informację o wartości księgowej obiektów inżynierskich (w tym mostowych) zlokalizowanych w ciągu zarządzanych dróg. Wartość księgowa pierwotna tych obiektów wynosiła 5.697.168.175,06 zł, a po umorzeniu na koniec 2013 r. i 2014 r. odpowiednio 5.068.852.912,32 zł i 4.812.480.342,36 zł.

[dowód: akta kontroli str. 281-297; 364; 421]

Obiekty inżynierskie, w tym mostowe i przepusty ubezpieczono od wszystkich ryzyk. Stroną ubezpieczającą był Dyrektor Generalny Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad w Warszawie.

[dowód: akta kontroli str. 499]

³⁶ Kontrola przeprowadzona przez służby Wojewody Śląskiego, dotycząca spełniania wymagań bezpieczeństwa określonych w Dyrektywnie 2004/54/WE PE i RE z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie minimalnych wymagań bezpieczeństwa dla tuneli w transeuropejskiej sieci drogowej w odniesieniu do tunelu „Emilia” w miejscowości Laliki w ciągu drogi S-69. Kontrolę przeprowadził Wojewoda Śląski, który ocenił pozytywnie wykonanie zadań Oddziału GDDKiA w ww. zakresie pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

³⁷ W 2014 r. przeglądom rocznym lub pięcioletnim poddano ogółem 1.227 obiektów, w tym 884 obiektów mostowych i 343 przepustów. Do wyliczenia średniej nie wliczono obiektów, na których w 2014 r. nie przeprowadzono przeglądów ze względu na fakt, że były w trakcie remontu lub ze względu na termin oddania ich do użytku w 2014 r. nie podlegały jeszcze wymogowi przeglądu. Wg danych z SGM, w 2014 r. takich obiektów było łącznie 32 z czego 24 obiekty mostowe i osiem przepustów.

³⁸ Nr JNI: 04060035.

³⁹ N JNI: 04060048.

⁴⁰ Nr JNI: 04060059.

⁴¹ Nr JNI: 30003491.

W ciągach dróg zarządzanych przez Oddział znajdowało się osiem obiektów nienormalnych: cztery mosty⁴² i czterech wiadukty⁴³. W jednym przypadku nienormalność obiektu wynikała z nośności i szerokości, w jednym przypadku z ze względu na szerokość, a w pozostałych sześciu przypadkach ze względu na nośność obiektów. Pięć⁴⁴ (62,5 %) z ww. obiektów sklasyfikowanych zostało, jako nienormalne (cztery mosty i jeden wiadukt) w 2010 r., dwa wiadukty⁴⁵ (25,0 %) w 2008 r., a jeden wiadukt⁴⁶ (12,5 %) w 2003 r.

[dowód: akta kontroli str. 306; 866]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Oddziału w badanym obszarze.

3. Działania prewencyjne w zakresie przeprowadzania okresowych kontroli obiektów mostowych i przepustów

Opis stanu faktycznego

Instrukcję przeprowadzania przeglądów drogowych obiektów inżynierskich określał załącznik do zarządzenia nr 14 Generalnego Dyrektora Dróg Krajowych i Autostrad z dnia 7 lipca 2005 roku wraz z jego aktualizacjami z 2011 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji przeprowadzania przeglądów drogowych obiektów inżynierskich⁴⁷.

W próbie 20 obiektów⁴⁸ mostowych badaniem objęto dziewięć mostów, trzy przepusty i jedną kładkę dla pieszych. Dziesięć z ww. obiektów poddanych zostało w 2014 r. okresowej kontroli pięcioletniej⁴⁹, a pozostałe okresowej kontroli rocznej⁵⁰.

[dowód: akta kontroli str. 852-853; 1506-1520]

Kontrole obiektów przeprowadzano w terminach⁵¹ określonych w Instrukcji przeglądów podstawowych i rozszerzonych oraz w oparciu o harmonogramy przeglądów rocznych i pięcioletnich opracowane przez poszczególne Rejony. Kontrole przeprowadzały osoby posiadające stosowne kwalifikacje potwierdzone zaświadczeniami, o których mowa w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 11 września 2014 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie⁵² oraz w ww. instrukcji.

[dowód: akta kontroli str.205-207;503-524;622-726; 852-853]

Z 1.169 obiektów mostowych i przepustów, które w 2013 r. poddano przeglądowi, 7,36 % uzyskało ocenę średnią niższą niż 3 (58 mostów i 28 przepustów)⁵³.

⁴² Nr JNI: 04060047, 04060048, 04060059, 04060064.

⁴³ Nr JNI: 04060049, 01024164, 30001343, 30004888.

⁴⁴ Nr JNI: 04060047, 04060048, 04060059, 04060064, 01024164.

⁴⁵ Nr JNI: 30001343, 30004888.

⁴⁶ Nr JNI: 04060049.

⁴⁷ Zmienionego Zarządzeniem nr 5 Dyrektora Generalnego z dnia 4 lutego 2011 r.

⁴⁸ Do oględzin wytypowano obiekty o JNI: 04060048; 04060059; 30003491; 04060035; 04060049; 04060047; 30001343; 04090011; 07270005; 04240080; 04240081; 30004881; 35002179; 04091046; 04030003; 04030004; 04030005; 30004888; 04060064; 04181102.

⁴⁹ Przegląd rozszerzony dokonywany, co najmniej raz na pięć lat w celu oceny i rejestracji aktualnego stanu technicznego obiektu, przydatności obiektu do użytkowania, estetyki obiektu oraz jego otoczenia, jak również określenia warunków bezpiecznej eksploatacji, potrzeb i zakresu niezbędnych robót bieżącego utrzymania oraz remontów.

⁵⁰ Przegląd podstawowy dokonywany, co najmniej raz w roku w celu oceny i rejestracji aktualnego stanu technicznego obiektu, jak również określenia warunków bezpiecznej eksploatacji oraz potrzeb z zakresu niezbędnych robót bieżącego utrzymania.

⁵¹ Zgodnie z instrukcją przeglądy rozszerzone i podstawowe należy przeprowadzać, w II lub III kwartale, w kolejności wynikającej z rocznego harmonogramu tych przeglądów oraz w ciągu całego roku, w trybie awaryjnym, tj. w razie stwierdzenia zagrożenia bezpieczeństwa trwałości obiektu.

⁵² Dz. U. poz. 1278. Do dnia 24 września 2014 r. obowiązywało rozporządzenie Ministra Transportu i Budownictwa z dnia 28 kwietnia 2006 r. w sprawie samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie (Dz. U. z 2006 r. Nr 83, poz. 578 ze zm..)

⁵³ Dane z raportu wygenerowanego z systemu SGM i wyeksportowanego do pliku excel przekazanego kontrolującym przez Oddział.

Tylko trzy (3,49 %) z ww. 86 obiektów, znajdowało się w stanie przedawaryjnym i nie uzyskały w wyniku przeglądu w 2013 r. oceny średniej wyższej niż 2: były to: most w Bycinie⁵⁴, Pawłowicach⁵⁵ i Katowicach⁵⁶.

Wszystkie trzy ww. obiekty zostały zgłoszone przez Oddział do Programu działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich, i ostatecznie ujęte przez Centralę odpowiednio na piątym, 16 i 67 miejscu pod względem kolejności wykonania robót, których termin ustalono na 2014 r. dla Pawłowic i Byciny i na 2016 r. dla mostu w Katowicach⁵⁷. Ponadto ww. obiekty Oddział, zgodnie z poleceniem Centrali, ujął w kwietniu 2013 r. w zestawieniu zadań mostowych – do planu na lata 2014 – 2016.

[dowód: akta kontroli str. 576-577;581-582;1090-1091]

Żadne z zadań zaproponowanych przez Oddział do realizacji w 2014 r. nie zostało wykonane, ze względu na ograniczanie przez Centralę liczby zadań przewidzianych do realizacji.

Program działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich na lata 2014-2016 i po 2016 r., zatwierdzony w dniu 19 lipca 2013 r., zawierał łącznie 19 zadań Oddziału⁵⁸ planowanych do realizacji na 21 obiektach. Jedno działanie⁵⁹ wynikało z kontynuacji robót rozpoczętych przed 2014 r., a koszty realizacji dwóch⁶⁰ zadań ujęto w planach zadań drogowych.

Wartość 17 działań planowanych do realizacji na 19⁶¹ obiektach mostowych ujętych w Programie działań na sieci drogowej, przewidzianych do realizacji w perspektywie lat 2014 – 2016 i po 2016 r. oszacowano na 111.823.000,00 zł, z czego na realizację: ośmiu zadań⁶² w 2014 r. przewidziano 26.923.000,00 zł; pięciu zadań⁶³ w 2015 r. - 41.400.000,00 zł; siedmiu zadań⁶⁴ w 2016 r. – 41.000.000,00 zł. Po 2016 r. w ww. Programie przewidziano realizację jednego zadania⁶⁵ na kwotę 2.500.000,00 zł.

[dowód: akta kontroli str. 576-580]

Po dwukrotnej aktualizacji przez Centralę ww. Programu w 2014 r.⁶⁶, liczbę działań w zakresie drogowych obiektów inżynierskich na lata 2014-2016 i po 2016 r. ograniczono do pięciu⁶⁷ wobec pierwotnie zakładanych 17. Ograniczono również liczbę obiektów mostowych objętych działaniami z 19 do siedmiu⁶⁸, na które, wg zaktualizowanej wersji Programu, Oddziałowi przyznano środki finansowe w łącznej wysokości 67.944.430,00 zł. W stosunku do Programu zatwierdzonego 19 lipca 2013 r. uszczuplenie środków finansowych na realizację zadań mostowych dla

⁵⁴ JNi: 04060048.

⁵⁵ JNi: 04060059.

⁵⁶ JNi: 30003491.

⁵⁷ Prace nad projektem planu na lata 2014-2016

⁵⁸ Miejsce zadań w programie działań na sieci drogowej w zakresie drogowych obiektów inżynierskich: 1; 3; 5, 6, 16, 25, 27, 67, 72, 91, 92, 93, 96, 103, 125, 136, 156, 165, 171.

⁵⁹ Most na drodze A-4 w pobliżu Zabrze-Makoszowy nad rzeką Klodnicą (JNi 01028536).

⁶⁰ Most na drodze nr 11 w pobliżu Lublińca (JNi: 04120008); Wiadukt na drodze nr 81 w pobliżu Pawłowic (JNi: 01006176).

⁶¹ Na ww. 19 obiektów ujętych w Programie działań, 11 stanowiły obiekty⁶¹ objęte badaniem w ramach niniejszej kontroli, co stanowiło 55,0 % badanej próby liczącej 20 obiektów mostowych. Wartość planowanych prac do wykonania na grupie tych 11 obiektów, w okresie 2014 – 2016 i po 2016 r., wg wersji Programu przyjętej 19 lipca 2013 r. wynosiła łącznie 70.900.000,00 zł, z czego na 2014 r. planowano realizację pięciu zadań na kwotę 18.500.000,00 zł, na 2015 r. – trzech zadań na kwotę 25.400.000,00 zł i na 2016 r. – trzech zadań na kwotę 27.000.000,00 zł.

⁶² Programem na 2014 r. objęto drogowe obiekty inżynierskie o JNi: 01028536, 04090003, 04060048, 04060047, 04060059, 04060064, 30004644 i 30004643, 04060049.

⁶³ Programem na 2015 r. objęto drogowe obiekty inżynierskie o JNi: 30004644 i 30004643, 30001343, 04240080 i 04240081, 04090007, 07270005.

⁶⁴ Programem na 2016 r. objęto drogowe obiekty inżynierskie o JNi: 30003491, 04240080 i 04240081, 30004881, 30003490, 01009298, 04240016 i 04240015, 04090007.

⁶⁵ Programem działań po 2016 r. objęto obiekty inżynierskie o JNi: 04240016 i 04240015.

⁶⁶ 29 stycznia 2013 r. i 25 lutego 2014 r.

⁶⁷ Pozostały zadania zajmujące 3, 5, 6, 27 i 91 miejsce w Programie.

⁶⁸ W aktualizacji ujęto obiekty mostowe o JNi: 04090003, 04060048, 04060047, 30004644, 30004643, 04240080, 04240081.

Oddziału wyniosło 43.878.570,00 zł (o 60,7 %). W wyniku aktualizacji Programu, nie zostały nim objęte zadania przewidziane do realizacji przez Oddział w 2014 r. natomiast na lata 2015 i 2016 przewidziano wydatki w wysokości, odpowiednio: 33.944.430,00 zł i 34.000.000,00 zł.

W związku z ograniczeniem wydatków Oddziału na remonty obiektów mostowych Z-ca Dyrektora ds. zarządzania drogami i mostami w piśmie z 11 marca 2014 r. (Nr GDDKiA-KA/Z-4/421/47/2014) skierowanym do Dyrektora Departamentu Zarządzania Drogami i Mostami Centrali, podnosił, że wskutek braku zabezpieczenia nakładów na niezbędne remonty niektórych obiektów, Oddział zmuszony był wprowadzić ograniczenia nośności obiektów mostowych (Bycina, Niewiesz, Karchowice, i Pawłowice), co wywołało interwencje władz samorządowych i przewoźników.

[dowód: akta kontroli str. 590-592; 616-617]

Obiekty mostowe, zarządzane przez Oddział, których ocena średnia w wyniku przeglądów wykonanych w latach 2013 – 2014 nie przekroczyła dwóch punktów, a które nie zostały ujęte w planie 2014 r.⁶⁹, ostatecznie zostały zakwalifikowane przez Centralę w planach przebudowy dróg i mostów wraz z działaniami poprawiającymi bezpieczeństwo ruchu drogowego na 2015 r., o czym poinformowano Oddział w grudniu 2014 r. (pismem nr GDDKiA-DZ-ZKM-4204-13/12/2014 z dnia 15 grudnia 2014 r.).

[dowód: akta kontroli str. 1165-1167]

W 2014 r. Oddział wydatkował na zadania związane z obiektami mostowymi 6.817.150,00 zł, z czego 1.188.750,00 zł na remont 2.288,55 m² obiektu mostowego zlokalizowanego w Zabrze-Makoszowach⁷⁰ i 5.628.400,00 zł na pozostałe wydatki związane z utrzymaniem obiektów mostowych, tuneli i promów⁷¹.

[dowód: akta kontroli str. 1094-1096]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Oddziału w badanym obszarze.

4. Działania związane z utrzymaniem stanu technicznego obiektów mostowych, przepustów oraz urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń towarzyszących tym obiektom

Opis stanu faktycznego

W wyniku przeprowadzonych oględzin 10 wybranych obiektów mostowych⁷² stwierdzono, że ich ocena stanu technicznego dokonana przez pracowników Oddziału w latach 2014 r. i 2015 r. nie odbiegała w sposób znaczący od oceny ustalonej w wyniku oględzin przeprowadzonych z udziałem powołanego przez kontrolera NIK specjalisty⁷³. Określone w toku oględzin średnie oceny ww. obiektów kształtowały się od 1,79 do 2,73 pkt.

⁶⁹ Dotyczy obiektów w Bycinie i Pawłowicach.

⁷⁰ Kontynuacja zadania z 2013 r.

⁷¹ Wg. stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. Dane pochodzą z części „C” Formularza o sieci dróg publicznych.

⁷² Oględzinom zostało poddanych dziewięć mostów o następujących numerach JNI: 04060048, 04060059, 04060047, 04060064, 04060060, 07030038, 07030037, 07030041, 07030042 oraz jeden wiadukt o nr JNI 04060061.

⁷³ W pięciu przypadkach średnia ocena stanu technicznego obiektu wystawiona przez powołanego specjalistę była niższa od ostatniej wystawionej przez pracownika Oddziału w 2015 r. Różnica wynosiła od 0,07 do 0,2 pkt. W jednym przypadku ocena specjalisty była wyższa o 0,7 pkt.

Stwierdzono także, że we wszystkich przypadkach wykonano zalecenia porządkowe z wcześniejszych przeglądów. W przypadku pięciu obiektów poddanych oględzinom, bezpieczeństwo ruchu pieszych było zmniejszone z uwagi na: braki, deformacje i nienormatywne chodniki; zaniżone i zdeformowane krawężniki; braki barier separujących ruch pieszych od ruchu pojazdów. W związku z uszkodzeniami występującymi na jednym obiekcie, specjalista wnioskował o wykonanie ekspertyzy konstrukcji dźwigarów.

[dowód: akta kontroli str. 1255-1379]

W kontrolowanym okresie w wyniku przeglądów stanu technicznego obiektów mostowych został sformułowany jeden wniosek o wprowadzenie zmiany w organizacji ruchu na obiekcie w Mysłowicach-Kosztowach (wiadukt JN1 01024164). W toku przeprowadzonych przez kontrolerów NIK oględzin stwierdzono, że organizacja ruchu na tym obiekcie była zgodna z zatwierdzonym 18 kwietnia 2014 r. projektem⁷⁴.

[dowód: akta kontroli str. 866-867, 1380-1381]

Z informacji Policji⁷⁵ wynikało, że w kontrolowanym okresie, w związku z wprowadzonymi tymczasowymi organizacjami ruchu na drodze S-I (w obrębie węzła w ciągu ul. Długiej), nie było kontroli związanych z przestrzeganiem ograniczeń w ruchu drogowym na tym odcinku drogi krajowej. Natomiast na DK nr 94 w 2014 r. na terenie gminy Toszek, zarejestrowano jedno wykroczenie określone kodem C14 (w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 kwietnia 2012 r. w sprawie postępowania z kierowcami naruszającymi przepisy ruchu drogowego⁷⁶) obejmującym między innymi znak B-18, a w 2015 roku, na terenie gminy Rudziniec (obejmującej miejscowości Niewiesz i Bycina) na DK 40 zarejestrowano dwa takie wykroczenia.

Zastępca Komendanta Miejskiego Policji w Gliwicach podał, że: „(...) systemy informatyczne Policji nie pozwalają na wyszukanie nałożonych mandatów karnych na podstawie kryteriów miejscowości i kwalifikacji prawnej związanej ze znakiem drogowym B-18, jak również nie jest możliwe wyszukanie ilości przeprowadzonych kontroli. Przepisy wewnętrzne nie obligują do gromadzenia takich szczegółowych danych. Powyżej przedstawione dane oparto na możliwie najbardziej precyzyjnym wyszukaniu w Systemie Analitycznym czynu określonego kodem C 14 w gminach, na obszarach, których wprowadzono tego rodzaju ograniczenia”.

[dowód: akta kontroli str. 1406-1411]

Na drogach zarządzanych przez Oddział znajdowało się łącznie osiem nienormatywnych obiektów mostowych, w tym cztery mosty i cztery wiadukty. Pięć z nich zostało objętych tymczasową organizacją ruchu⁷⁷. Na dwóch obiektach nie wprowadzono ograniczeń ze względu na: brak możliwości wytyczenia objazdu⁷⁸ i podjęte wcześniej działania ze strony gminy, polegające na ograniczeniu ruchu

⁷⁴ Zmiana dotyczyła wprowadzenia ograniczenia nośności mostu do 15 t przez ustawienie znaków B-18 oraz tablic F-6.

⁷⁵ Informacje przekazane przez Zastępcę Komendanta Miejskiego Policji w Gliwicach oraz Naczelnika Wydziału Prewencji Komendy Miejskiej w Mysłowicach.

⁷⁶ Dz. U. z 2012, poz. 488.

⁷⁷ Tymczasowe organizacje ruchu obowiązujące w latach 2014-2015: na wiadukcie w Pyskowicach (DK 40, JN1 04060049) wprowadzona w 2009 r. polegająca na oznakowaniu tablicami U-9a i U-9b skrajni jezdni w związku z nienormatywną szerokością obiektu; na drogach DK 40 i DK 94 w związku z obniżeniem nośności mostów do 15 t w Pawłowicach (JN1 04060059), Bycinie (JN1 04060048) oraz Niewiesz (JN1 04060047) wprowadzono w 2012 r. polegająca na wyznaczeniu objazdu autostradami A-1 i A-4 oraz drogami DK 88 i DK 94; na ul. Długiej w Mysłowicach - Kosztowach nad drogą S-1 w związku z obniżeniem nośności wiaduktu do 15 t, wprowadzoną w 2014 r., polegająca na zwróceniu uwagi poruszającym się drogą S-1 na ograniczenie nośności mostu poprzez ustawienie tablic F-6 oraz znaków B-18.

⁷⁸ Most w Karchowicach na drodze DK 94 (JN1 04060064) jest nienormatywny ze względu na nośność, jednak nie zostało wprowadzone ograniczenie ruchu z powodu braku możliwości wyznaczenia objazdu. Brak ten wynikał z wprowadzone w 2012 r. objazdu dla dróg DK 40 i DK 94 z powodu ograniczenia nośności na mostach w Bycinie, Niewiesz i Pawłowicach. Wprowadzenie ograniczenia nośności mostu w Karchowicach spowodowałoby odcięcie dojazdu ciężarówek do miasta Pyskowice. Obiekt podlega stałej obserwacji podczas codziennego objazdu dróg.

pojazdów powyżej 3,5 t na drodze, w ciągu której znajdował się obiekt⁷⁹. Na trzecim obiekcie z kolei nie została wprowadzona tymczasowa organizacja ruchu, ponieważ znajdował się w ciągu drogi, która nie była ogólnodostępna. Użytkownicy drogi (Straż Pożarna i Dyrekcja Lasów Państwowych) zostali powiadomieni o zwężeniu jezdni i ograniczeniu nośności wiaduktu⁸⁰.

W wyniku przeprowadzonych oględzin wprowadzonych zmian organizacji ruchu stwierdzono, że zostały one wprowadzone zgodnie z zatwierdzonymi projektami⁸¹. Tymczasowa organizacja ruchu dla dróg DK 40 i DK 94 wyznaczyła dla samochodów ciężarowych powyżej 15 t objazd o długości 58 km (na trasie Pyskowice – Strzelce Opolskie)⁸². W dwóch pozostałych przypadkach ograniczenia nie miały wpływu na wydłużanie drogi, a tylko oznaczały skrajnię drogi (w Pyskowicach na DK 40) oraz ograniczały możliwości wjazdu samochodów ciężarowych powyżej 15 t. na wiadukt (w Mysłowicach-Kosztowach nad S-1), przy czym drogi dojazdowe do wiaduktu miały ograniczoną nośność do 6 t z jednej strony i do 12 t z drugiej.

[dowód: akta kontroli str. 866-897, 1380-1386, 1475, 1529-1530]

Uwagi dotyczące
badanej działalności

NIK zwraca uwagę, że na poddanym oględzinom moście w Pietrzykowicach (JNI 07030042) z uwagi na stwierdzony zły stan izolacji pomostu (ocena 0) i konstrukcji betonowej dźwigarów (ocena 2), występujące osady i wykwyty, uszkodzenia zabezpieczeń antykorozyjnych oraz ubytki, zarysowania i pęknięcia betonowej konstrukcji dźwigarów, wg oceny powołanego przez NIK specjalisty istnieje potrzeba wykonania ekspertyzy konstrukcji dźwigarów głównych obiektu.

[dowód: akta kontroli str. 1311-1331]

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Oddziału w badanym obszarze.

IV. Uwagi

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁸³, wskazuje na konieczność wykonania ekspertyzy konstrukcji dźwigarów głównych mostu w Pietrzykowicach (JNI 07030042).

⁷⁹ Wiadukt (JNI 30001343) w Mysłowicach nad droga S-1. Urząd Miasta Mysłowice w 2008 r. wprowadził ograniczenie ruchu samochodów ciężarowych powyżej 3,5 t. na ulicy Dzióbka, w ciągu, której znajduje się przedmiotowy wiadukt.

⁸⁰ Wiadukt (JNI 30004888) nad drogą S-1 w Katowicach na drodze dojazdowej do lasu (dostępnej dla służb leśnych i straży pożarnej). Informacja przekazana w czerwcu 2008 r. o: zawężeniu jezdni do 4,5 m i na wyłączeniu z ruchu chodnika nad uszkodzoną belką skrajną oraz ograniczeniu nośności do 10 t.

⁸¹ W przypadku objazdu dotyczącego dróg dk 40 i dk 94 ze względu na duży jego zasięg terytorialny sprawdzono ustawienie 39 znaków (tj. 52% wszystkich przewidzianych w projekcie organizacji ruchu).

⁸² Odległość pomiędzy tymi miejscowościami mierzona dk 94 wynosi 28,3 km, a dk 40 i autostradą A-4 wynosi 33 km.

⁸³ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zmianami, zwana dalej „ustawą o NIK”.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 30 czerwca 2015 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontroler
Dariusz Bienek
Specjalista kontroli państwowej**

.....